

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICO-PRACTICĂ NAȚIONALĂ *SECURITATEA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA: PROVOCĂRI ȘI TENDINȚE*

20 ianuarie 2024, Chișinău, Republica Moldova

Eveniment organizat în regim offline:

Universitatea de Stat din Republica Moldova,

MD-2009, Chișinău, str. Alexei Mateevici, 60. Tel: (+373) 22-24-24-82

<https://usm.md/>

COORGANIZATORI

Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"

Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări

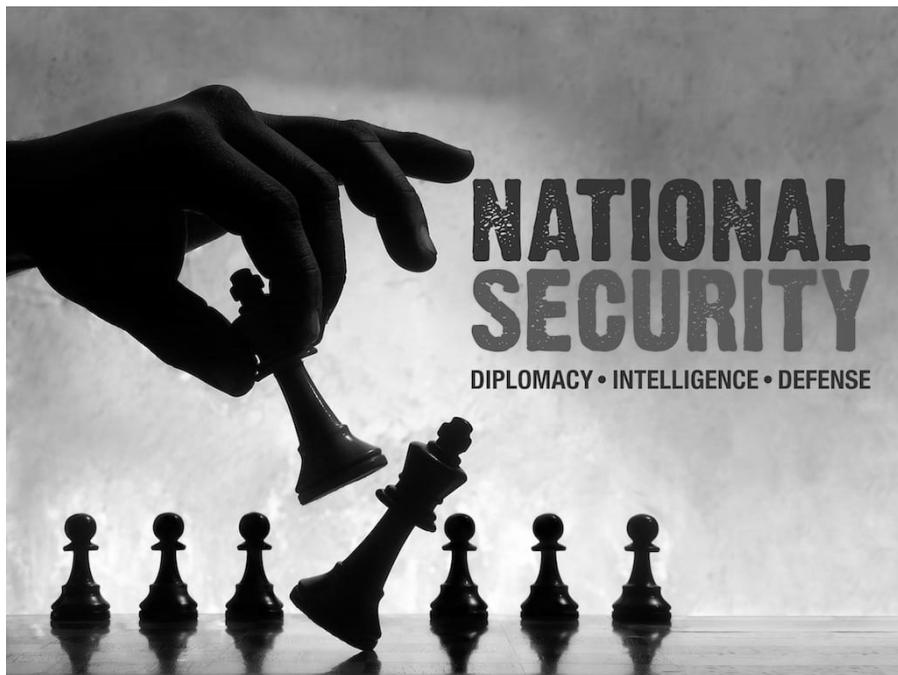

Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor

Universitatea
Americană din
Moldova

Conferința științifico-practică națională este organizată de

**Universitatea de Stat din Moldova,
Facultatea Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative,
Departamentul Științe Politice și Administrative**

în parteneriat cu

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene "C. Stere"

Universitatea Americană din Moldova

Centrul Internațional pentru Cooperare în Educație și Cercetări

Centrul pentru Studii de Securitate și Managementul Crizelor

COORGANIZATORI

**Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"**

**Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări**

**Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor**

**Universitatea
Americană din
Moldova**

Manifestarea științifică este produsul realizat în cadrul Proiectului de semestru la disciplina "Instituții și dimensiunile securității naționale" a Programului de masterat "Studii de securitate națională" din cadrul Facultății Relații Internaționale, Științe Politice și Administrative, Departamentul Științe Politice și Administrative, USM.

Scopul manifestării științifice este dezvoltarea unui produs științific comun, realizat în colaborare între studenții la masterat și cadrele didactice responsabile de disciplinele de securitate. Această colaborare va investiga o serie de probleme conexe asigurării securității Republicii Moldova, având în vedere prezența diverselor riscuri și amenințări la adresa securității naționale.

COORGANIZATORI

**Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"**

**Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări**

**Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor**

**Universitatea
Americană din
Moldova**

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC:

ANTOCI Albert, dr., conf. univ., USPEE "C. Stere"

AVORNIC Gheorghe, dr. hab., prof. univ., președintele Senatului, Universitatea Americană din Moldova

BENCHECI Marcel, dr., cercetător științific coordonator ICJPS

BORȘ Vladimir, dr., conf. univ., USM

CANANAU Anatol, dr., conf. univ., Academia "Ștefan cel Mare" a MAI

CEBOTARI Svetlana, dr. hab., prof. univ., USM; director executiv Centrul pentru Securitate și Managementul Crizelor

HÎRBU Diana, dr., conf. univ., USM

FORTUNA Andrei, dr., USM

LÎSÎI Aliona, dr., conf. univ., prorector USPEE "C. Stere"

MIHALACHE Iurie, dr. hab., conf. univ. USPEE "C. Stere"

PAVLIUC Ghenadie, dr., conf. univ., Academia "Ștefan cel Mare" al MAI

PUTINA Natalia, dr., conf. univ., USM

SACA Victor, dr. hab., prof. univ., USM

SOLCAN Alexandru, dr., conf. univ., decan FRIȘPA, USM

COMITETUL ORGANIZATORIC:

BEVZIUC Victoria, dr., conf. univ., USM

BUSUNCIAN Tatiana, dr., conf. univ., USM

CĂRBUNE Radj, pro-decan Facultatea de Drept, Relații Internaționale și Științe Socio-Umane, USPEE "C. Stere"

CEBAN Anastasia, USM

COLAȚCHI Angela, dr., conf. univ., USM

SPOIALĂ Lucia, șef Secția Studii, USPEE "C. Stere"

SVETLICINÎI Rodica, dr., conf. univ., USM

COORGANIZATORI

Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"

Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări

Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor

Universitatea
Americană din
Moldova

Universitatea de Stat din Moldova (USM), fondată în **1946** ca Universitatea de Stat din Chișinău, este **prima instituție** de învățământ superior din Republica Moldova. Cu o reputație națională și internațională remarcabilă, USM a devenit un centru universitar de elită în peste 70 de ani de existență. Cu **peste 120.000 de absolvenți** activi în domenii precum economie, educație, cultură și politică, USM este **recunoscută la nivel global** și are aproximativ 110 acorduri de colaborare cu instituții din 28 de țări.

Universitatea de Stat din Moldova este o instituție de stat de învățământ superior a cărei **MISIUNE** este:

- formarea cadrelor de înaltă calificare pentru economia națională, capabile să activeze în condițiile, în schimbare ale vieții și economiei de piață;
- organizarea și desfășurarea de cercetări științifice fundamentale și aplicative, orientate spre soluționarea problemelor actuale socio-economice și realizarea transferului tehnologic al rezultatelor cercetării științifice universitare.

COORGANIZATORI

Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"

Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări

Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor

Universitatea
Americană din
Moldova

20 ianuarie 2024

Universitatea de Stat din Republica Moldova, Blocul Central, sala 514, 516, 518

9:30 – 10:00 Înregistrarea participanților

10:00 – 11:15 – Sesiune de inaugurare, (sala 514)

Mesaje de salut: *Alexandru SOLCAN, dr., conf. univ., decan FRIȘPA, USM*

Svetlana CEBOTARI, dr. hab., prof. univ., USM; director executiv

Centrul pentru Securitate și Managementul Crizelor

Radj CĂRBUNE, pro-decan Facultatea de Drept, Relații Internaționale și Științe Socio-Umane, USPEE "C. Stere"

COMUNICĂRI PLENARE:

Moderator: *Svetlana CEBOTARI, dr. hab., prof. univ.*

PROCA Maria, PANFILII Nicolae

ROLUL INFRASTRUCTURILOR INFORMATICE CRITICE ÎN ASIGURAREA SECURITĂȚII NAȚIONALE

Radj CĂRBUNE, Dorin MUNTEANU

SECURITATEA NAȚIONALĂ ÎN CONTEXTUL SCHIMBĂRILOR GEOPOLITICE

Albert ANTOCI, Emanoil DIRVICI

SECURITATEA INFORMAȚIONALĂ ÎN ERA GLOBALIZĂRII: COLABORARE ȘI CONFLICT

Nicoleta ADAM

IMPACTUL SEPARATISMULUI ASUPRA SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

Andrei IACOVLEV, Diana HÎRBU

ROLUL INTEGRITĂȚII PROFESIONALE A FUNCȚIONARULUI PUBLIC ÎN SISTEMUL NAȚIONAL DE SECURITATE AL REPUBLICII MOLDOVA

Vladimir BORȘ, Anastasia CEBAN

ABORDAREA CRIZEI ENERGETICE ÎN CADRUL INTERESULUI NAȚIONAL ȘI SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

COORGANIZATORI

**Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"**

**Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări**

**Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor**

**Universitatea
Americană din
Moldova**

11:15 – 11:30 Pauză de cafea

11:30 – 13:00 Sesiune de comunicări științifice (sala 514)

Moderator: Albert ANTOCI, dr., conf. univ.

SECURITATEA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA: ABORDARE MULTILATERALĂ

Victor MORARU, Ion COSTAȘ, Oleg BAXAN

ISTORIOGRAFIA RĂZBOIULUI DE PE NISTRU: TRANSNISTRIA DE LA RĂDĂCINI LA
SEPARATISM

Vasile ROTARU

SERVICIUL DE INTELIGENȚĂ AL REPUBLICII MOLDOVA: ABORDARE ISTORICĂ(1989-
2019)

Alexandru DONICA, Marina CEBOTARI

FENOMENUL DEZINFORMĂRII ȘI ȘTIRILOR FALSE ÎN CONDIȚIILE PROVOCĂRIILOR DE
SECURITATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Victoria BEVZIUC, Tatiana CRUCERESCU

AMENINȚĂRI ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII

Inga GRIGORIU, Marcel BENCHECI

PROVOCĂRILE SECURITĂȚII UMANE ÎN CONTEXTUL ADERĂRII REPUBLICII
MOLDOVA LA UNIUNEA EUROPEANĂ

Viorica MATEESCU

STRATEGII ȘI POLITICI DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A CRIMINALITĂȚII ÎN
REPUBLICA MOLDOVA

Virginia BALTAG

PROBLEME ALE SECURITĂȚII NAȚIONALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN CONTEXTUL
PROVOCĂRIILOR HIBRIDE

COORGANIZATORI

**Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"**

**Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări**

**Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor**

**Universitatea
Americană din
Moldova**

Andrei FORTUNA, Dina CARAMANUȚA

DREPTURILE OMULUI CA PRINCIPIU AL STATULUI DEMOCRAT: RISCURI ȘI AMENINȚĂRI

Alexandru SOLCAN, Dumitru COLESNIUC

CORUPȚIA – FACTOR DE SUBMINARE A STATULUI

11:30 – 13:00 Sesiune de comunicări științifice (sala 516)

Moderator: Lucia SPOIALĂ, șef Secția Studii USPEE ”C. Stere”

DIMENSIUNILE SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

Anastasia BUZURNII

SECURITATEA CIBERNETICĂ A REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONDIȚIILE PROVOCĂRIILOR ACTUALE DE SECURITATE

Natalia COBZAC

POLITICA EXTERNĂ A REPUBLICII MOLDOVA PRIN PRISMA INTERESULUI NAȚIONAL

Rodica CRISTEA

DIMENSIUNEA POLITICĂ A SECURITĂȚII NAȚIONALE, SEGMENTUL TRANSNISTREAN

Andrei FORTUNA, Andrei ZINCOVSCHI

PROTECȚIA INFRASTRUCTURILOR CRITICE CA ELEMENT DE BAZĂ A DEZVOLTĂRII DURABILE ȘI ASIGURĂRII SECURITĂȚII ECONOMICE A REPUBLICII MOLDOVA

Alexandru PLEȘCA, Gheorghe FRIPTU

REPUBLICA MOLDOVA ÎN CONTEXTUL NOILOR REALITĂȚI GEOPOLITICE

Наталья КЭРБУНЕ, Александра НИЧИПУРЕНКО

ИНФОРМАЦИОННАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА

Aurelia PERU, Marian MAHU

DEZINFORMAREA ȘI PROPAGANDA - AMENINȚARE LA ADRESA SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

COORGANIZATORI

**Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene ”C. Stere”**

**Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări**

**Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor**

**Universitatea
Americană din
Moldova**

Tatiana SÎRBU, Alexandru BRATU

CRIZA IDENTITARĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA ȘI EFECTUL EI ASUPRA SECURITĂȚII NAȚIONALE

Vladimir BORȘ, Vadim STAYER

SECURITATEA MILITARĂ - ELEMENT DE BAZĂ AL STRATEGIEI NAȚIONALE DE APĂRARE

Valentin RUSNAC

MECANISME NAȚIONALE DE ASIGURARE A SECURITĂȚII CIBERNETICE

Elena VISTERNICEAN

SECURITATEA ECOLOGICĂ A REPUBLICII MOLDOVA: REALITĂȚI ȘI PERSPECTIVE

11:30 – 13:00 Sesiune de comunicări științifice (sala 518)

Moderator: Radj CĂRBUNE, pro-decan USPEE "C. Stere"

SECURITATEA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONTEXTUL SECURITĂȚII INTERNAȚIONALE

Constantin SOLOMON, Paul MÎNDRU

PREMISELE REGLEMENTĂRII CONFLICTULUI TRANSNISTREAN CONFORM
MODELULUI DE SOLUȚIONARE A CONFLICTELOR REGIONALE

Adrian SANDULEAC

CONFLICTUL MILITAR DIN UCRAINA -RISC LA ADRESA SECURITĂȚII ECONOMICE A
REPUBLICII MOLDOVA

Vladimir BORȘ, Andrei URSU

ROLUL OSCE ÎN SOLUȚIONAREA CONFLICTELOR GEORGIA

Marcel BOȘCANEANU, Mihail REVENCO

IMPACTUL CRIMINALITĂȚII ONLINE ASUPRA SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII
MOLDOVA

COORGANIZATORI

**Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"**

**Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări**

**Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor**

**Universitatea
Americană din
Moldova**

Mihaela CIOBANU

ADERAREA REPUBLICII MOLDOVA LA UNIUNEA EUROPEANĂ: EFECTE ASUPRA SECURITĂȚII NAȚIONALE

Veronica COCIU

PORTRETUL PSIHOLOGIC AL TERORISTULUI

Vlad GURULEA

PARAMETRII FUNCȚIONALI AI MOSSAD-ULUI ÎN ASIGURAREA SECURITĂȚII NAȚIONALE A ISRAELULUI. REPERE PENTRU SIS

Andrian URSACHE

EVOLUȚIA REGIMULUI POLITIC DIN FEDERAȚIA RUSĂ ÎNTRE ANII 1991-2022: EXISTĂ SPERANȚĂ PENTRU DEMOCRAȚIE?

11:30 – 13:00 Sesiune de comunicări științifice (sala 505)

Moderator: Diana HÎRBU, dr., conf. univ.

PARAMETRII SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

Alexandru TOCARJEVSCH

RISURI ȘI AMENINȚĂRI LA ADRESA ORDINII DE DREPT ȘI SECURITĂȚII NAȚIONALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Alexandru BUGA

ABORDAREA SEPARATISMULUI PRIN PRISMA ASIGURĂRII SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

Vitalie CAZACU, Anastasia COBASIUC

CRIZA FINANCIAR-BANCARĂ: AMENINȚARE LA ADRESA SECURITĂȚII NAȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA

Victoria BEVZIUC, Vlada DEMIDENCO

COORGANIZATORI

**Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"**

**Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări**

**Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor**

**Universitatea
Americană din
Moldova**

EVOLUȚIA STRATEGIILOR ȘI POLITICILOR DE ASIGURARE A SECURITĂȚII ENERGETICE A REPUBLICII MOLDOVA

Svetlana CEBOTARI, Flora TIMUR

CAUZELE ȘI CONSECINȚELE CORUPȚIEI ASUPRA SECURITĂȚII NAȚIONALE

Stanislav TONU, Ion FRATEA

PERFEȚIONAREA CADRULUI INSTITUȚIONAL ȘI NORMATIV AL INTERESULUI
NAȚIONAL ȘI SECURITĂȚII NAȚIONALE ÎN CONTEXTUL NOILOR REALITĂȚI

Lucia SPOIALĂ, Milena MÎȚU

AMENINȚĂRI CIBERNETICE ÎN CONTEXTUL SECURITĂȚII NAȚIONALE: PROVOCĂRI ȘI
SOLUȚII

Svetlana CEBOTARI, Vitalina GUPAL

CADRUL POLITICO-JURIDIC AL REPUBLICII MOLDOVA PRIVIND SECURITATEA
NAȚIONALĂ

Alexandru STRATULAT, Ion ȘCHIOPU

ANALIZA FACTORILOR DE INSECURITATE DIN PERSPECTIVA SITUAȚIEI
DEMOGRAFICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Vitalie IONAȘCU, Beniamin LUP

DRONELE - O AMENINȚARE POTENȚIALĂ PENTRU SECURITATEA NAȚIONALĂ

Marcela SVIRINIUC

DEZINFORMAREA CA INSTRUMENT AL RĂZBOIULUI HIBRID: IMPLICAȚII ASUPRA
SECURITĂȚII NAȚIONALE

COORGANIZATORI

Universitatea de Studii
Politice și Economice
Europene "C. Stere"

Centrul Internațional
pentru Cooperare în
Educație și Cercetări

Centrul pentru Studii
de Securitate și
Managementul Crizelor

Universitatea
Americană din
Moldova

